

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Jaloezie

door Jan Schinkelshoek De auteur is publicist en adviseur en oud-Kamerlid voor het CDA.

Nee, natuurlijk ga ik niet op Mark Rutte stemmen.

Maar hij en zijn partij maken het mij wel moeilijk.

Onder aanvoering van Rutte is de VVD er in tien jaar in geslaagd de leidende rol van het CDA in het centrum van de politiek over te nemen. Mark Rutte heeft het onbeschroomd over christelijke waarden als inspiratie voor politiek, zo ongedwongen als je weinig christendemocraat hoort spreken. En het nieuwe verkiezingsprogramma van de VVD verlegt even onbeschroomd de koers naar het politieke midden.

Jazeker, er speelt iets van afgunst mee.

Waarom lukt hun wel wat ons niet lukt? Wat doen *zij* zo goed of *wij* zo fout?

Van buitenaf beoordeeld maakt het CDA nauwelijks meer dan drie maanden voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer een, laat ik zeggen, weinig overtuigende indruk. Waar is die geoliede partijmachine gebleven?

Ik zal me niet bezondigen aan een opsomming van wat niet zo lekker loopt. Temeer daar het niet gaat om een rommelige lijsttrekkersverkiezing, een fletse kandidatenlijst of een al te onbestemd verkiezingsprogramma. Het is veel meer alsof er geen puf in zit. Alsof bezieling ontbreekt, geloof in eigen kunnen.

Die tobberigheid steekt schraal af bij wat de VVD onder leiding van Mark Rutte laat zien. Alsof je het CDA ten tijde van Ruud Lubbers ziet opereren. Of misschien wel de PvdA onder de 'oude' Drees.

Nee, het zijn niet zozeer de 'mannetjes' die het verschil maken. Natuurlijk maakt het uit wie lijsttrekker is. Net zozeer als dat het uitmaakt met welke boodschap hij of zij op pad wordt gestuurd. Het succes in een verkiezingscampagne hangt af van drie P's: programma, persoon en presentatie. Maar daarachter zit iets wat veel zwaarder weegt, maar ook veel ongrijpbaarder is: uitstraling. Straalt een partij zoveel kracht, zoveel vertrouwen, zoveel rust uit dat je je er niet aan kunt onttrekken?

Dat succes begint dicht bij huis: bij jezelf.

Wat wil je? Waar sta je voor? Waar ga je voor?

Het zou een partij met zo'n rijke traditie toch niet moeilijk moeten vallen om klassieke, beproefde christendemocratische waarden om te munten tot een aansprekend, actueel politiek programma? Het zou een partij met zoveel talent, ervaring en expertise toch niet moeilijk moeten vallen om te laten zien dat het land bij haar in goede handen is? Het zou een partij van christelijke origine toch niet moeilijk moeten vallen om juist in tijden als deze perspectief te bieden? Het zou een partij met goud in handen toch niet ...?

Het zou ons toch niet moeilijk moeten vallen om vóór 17 maart te laten zien dat we het minstens zo goed kunnen als Mark Rutte en de VVD?